

ABE-reformen, nyttig modernisering eller brutale kutt?

Solberg-regjeringen vant valget i 2013 med et løfte om å modernisere og avbyråkratisere offentlig sektor. I 2015 så ABE-reformen dagens lys, og alle statlige virksomheter fikk et budsjettkutt på 0.5%. I 2017 ble kuttene økt til 0.8%, og totalt har regjeringen kuttet 10 milliarder fra offentlig sektor.

Ingen er uenige i at statlig sektor må være effektiv, heller ikke NTL Ung. Statlige virksomheter må alltid ha et mål om å tilby bedre tjenester til innbyggerne. Dette er et ansvar vi tar på alvor, og som NTL arbeider for hver dag i møte med arbeidsgiver. Men det er ikke slik ABE-reformen fungerer. Fordi regjeringen ikke makter å prioritere hva offentlig sektor skal være god på, er budsjettkuttene flate og det blir opp til hver enkelt virksomhet å finne løsninger.

Dette gir en rekke uheldige utslag. Virksomhetene rammes like hardt uavhengig av hvor mange digitaliseringstiltak de har gjennomført tidligere. For noen er det ikke lenger mer å hente etter store prosesser tidlig på 2000-tallet, og dermed må innsparingene skje gjennom ansettelsesstopp eller nedbemanning. I tillegg kan kuttene tvinge frem konkurranseutsetting eller privatisering som på kort sikt frigjør midler, selv om dette ikke gagnar verken virksomheten eller samfunnet ellers.

NTL Ung ser flere store utfordringer med ABE-reformen. For det første skaper kuttene dårligere arbeidsvilkår for statens ansatte. Flere steder har kuttene ført til ansettelses- og stillingsstopp. Med store omstillingsprosesser og innføring av flere mekanismer for kontroll og måling fra ledelsens side, opplever statens ansatte et stadig økende arbeidspress og svekkede muligheter for å gjøre en god jobb.

For det andre fører kuttene til dårligere tjenester for innbyggerne. I domstolene har kuttene ført til at frister oversittes og rettshøringer utsettes. Flere sitter lenger i varetekt før sakene deres blir hørt. I fengsel og friomsorg har kuttene ført til mer isolasjon og dårligere rehabiliteringstilbud for innsatte.

For det tredje ser vi at Solberg-regjeringen har brukt kuttene i forvaltningen som en salderingspost. Enkelt forklart vil det si at kuttene blir brukt for å finansiere andre poster i statsbudsjettet, som oftest skatteutt. Hvis ABE-reformen skal virke etter sin hensikt, så må effekten av digitalisering og modernisering føres tilbake til virksomhetene. Regjeringen må våge å investere i virksomhetene for å øke kvaliteten på tjenestene, ikke bare gjennomføre flate kutt og håpe på det beste.

NTL Ung mener at ABE-reformen må avsluttes og evalueres. Kuttene må reverseres der de har ført til dårligere tjenester for samfunnet. Staten og forvaltningen kan alltid bli bedre og vi kan alle ta et løft for å møte morgendagens utfordringer. Det gjøres best med metoder som aldri går av moten: Gjennom reell medbestemmelse og politiske vedtak!